

§ 60. b)

Uporabljati otroke pod štirinajstimi leti za prodajanje, omenjeno v §§ 60. in 60. a), je prepovedano; uporabljanje ženskih oseb pred osemnajstimi leti v ta namen lahko omeji ali prepove obrtno oblastvo.

Boj rujavemu hrošču.

Narava se probuja in oživlja, pomlad z vso svojo lepoto je pred durmi. Kamor se ozremo po tej božji zemlji, povsod vidimo zeleneti travnike, gozdovi dobivajo novo obleko, pridni poljedelec orje in seje, po vinogradih se sliši veselo petje delavcev.

Pa dragi bralec, vem, da boš poprašal, kako je to, da se je vse imenovalo, le sadovnikov ni nihče omenil. In vendar je tam najlepše. Da, najlepše je! Vse je v cvetu, vse je odeto v belo obleko. Toda sedaj sva opazovala vso to krasoto od daleč. Stopiva bližje, oglejva sita ali oni sadovnjak. In sedaj se najinim očem odpre nekaj groznega. Vse polno je nekega rujavega mrčesa, kateremu so dali ime rujavi ali majnikov hrošč, to zato, ker je res rujav in se prikaže koncu aprila in v začetku maja. Ne bom tukaj opisoval, kakšen je, naj se toraj čitatelj sam blagovoli potruditi in naj si ga ogleda. — Škoda, ki jo doprinaša rujavi hrošč, je očitna. On uniči cvetje in listje, in tako pripravi sadjerejca, da ne dobi samo nič sadja, temveč, da tudi drevo kolikor toliko oslabi. Kakor potrebuje človek pljuč, da more dihati v se zrak, in ker brez tega ne more živeti, tako potrebuje tudi drevo listja, ki je, kakor človeku pljuča. Ker tedaj rujavi hrošč uniči listje, ne more tudi sadje lepo dozoreti, ker ne dobiva dovolj organskih snovi. To je na kratko škoda, katero doprinaša sadnemu drevju, in cenjeni čitatelj bo gotovo razvidel, da ni malenkostna, kakor trdijo nekateri. — Ako hočemo tedaj, da bomo imeli jeseni obilo lepega in dobro dozorelega sadja, pokončujmo ta mrčes takoj od začetka. Najbolje je v jutro, ko je še rosa, da ne more leteti, ker so mu otrpnile v hladnem majnikovem jutru krila. Pognimo pod drevo, kjer mislimo otepati hrošča, dovolj veliko rjuho, potem potresimo na lahko drevo, tako da padajo hrošči na njo. Potem gremo k drugemu drevesu in tako naprej, dokler nismo pri koncu. Nato zagrnimo lepo skupaj in potisnimo vse skup v vrelo vodo, katero je pridna gospodinja tačas pripravila. Mrtve hrošče lahko pomečemo perutnini, ali pa je vržemo na mešanec ali kompost, za kar so posebno priporočljivi, ker so bogati na dušiku. — S tem, da smo tako obirali hrošče, pokončali smo tudi mnogo ogrcev, katere poljedelec dobro pozna kot velike škodljivce na polju; tudi v vinogradu, na vrtu in travniku delajo veliko škodo. — Ker je letošnje hroščevo leto,

bomo imeli pred njimi tri leta mir, ker se v tolikem številu prikažejo le vsako četrto leto. Da pa se jih še tedaj obranimo, pokončujmo pridno ogrce, posebno tedaj, ko orjemo; ne preganjajmo ubogega krta, kateri jih mnogo pokonča, dasiravno nam njegove krtine niso ljube.

Ivan Vuk.

Črni kirasirji.

Češki spisal V. Beneš-Třebizský. — Poslovenil D. Př.

(Konec.)

A kozaki so imeli v prsih mesto srca kamen in v glavah mesto usmiljenja maščevanje nad Poljaki. Zaman se jim je vrgla Marica pred noge, zaman je zakrivala siromaka in se stavljala med njega in kozake.

Molajci so jo odrinili, a v tem trenutku bi bili pustili i vodko, ker so vedeli o tem jetniku, da je iz rodu, katerega je proklel beli car do slednjega kolena. Kozak je bil vselej pripravljen dati za carja neumrjočo dušo, a za Poljaka se zapisati hudiču.

„To ni Francoz! To je Leh, prijatelj! Hlapčevski Leh!“ so se vzpodbujali kozaki, da jim je stopil znoj na čelo.

„In častnik Napoleonove garde in obračal slednjič oči v devo pri durih, hitreje in hitreje je dihal, raz obraz mu je tekla kri kakor potok, in kakor reka iz ranjene roke — —

Kozaki so ob zori odšli.

Poleg mladeniča je klečala deva in mu izpirala rane.

„Tvoj oče — —“

Siromak je hotel nekaj povedati, a ni mogel. Revež se je hotel dvigniti, iz nova mu je siknila kri iz levice, klesnil je nazaj in — poslednjič dihnil. In predno se je vrnil župan s sejma, so pokopali bičana pri križu. Niti groba mi ni nihče pokropil, a „očenaš“ molila je zanj na vsem svetu le — županova Marica“.

* * *

Francoški orli si niso več opomogli. Krila, porazana pri Lipskem in pri Hlumu, jim nikdar več niso vzrasla. Saske ravnine so se napile krvi slavnih gard. Hitro so se vrnil polki na Češko v svoja stara mesta, toda jako razredčeni so bili, rekel bi, da so se vračali samo ostanki iz boja.

A „črni kirasirji“ se niso vrnil. Nov polk so ustvarili, toda ta ni bil za las podoben nekdanjemu, bil je podoben drugim polkom, kakor jajce jajcu. Samo vest o nekdanjih kirasirjih, ki so ostali pri Hlumu in pri Lipskem, jim ni mogla pridobiti prijaznosti pri ljudeh.